

GAZETA TRANSILVANIEI.

Apare în fiecare zi de lucru.

Abonamentul: pentru Austro-Ungaria pe an 24 cor., pe 1/2 an 12 cor., pe 1/4 an 6 cor. Pentru România şi streinătate pe an 40 franci, pe 1/2 an 20 franci, pe 1/4 an 10 franci. Număr de Duminică 8 franci pe an.

Redacţia,
Tipografia şi Administraţia:
BRAŞOV, PIAŢA MARE Nr. 30.
Telefon: Nr. 226.

Pentru Braşov cu dusul acasă pe an 24 cor., Fără dus acasă pe an 20 cor. pe 1/2 an 10 cor., pe 1/4 an 5 cor. Un număr 10 bani. Inserate: un şir pe 20 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarif şi învoială. — Reclame pe pagina a 3-a un şir 20 bani.

Comitetul naţional şi „Tribuna“.

— Un rezumat şi câteva învăţături. —

De Dr. Valer Moldovan.

IV.

S'a discutat mult asupra rolului scriitorilor în politică.

Capul şcolii tribuniste O. Goga reclamă impetuos un rol şi pe seama scriitorilor.

Ceilalţi scriitori ca d. e. seriosul şi cumpătatul Agărbiceanu se lapădă categoric de ori-ce amestec în daraverile politice. Cam în senzul acesta s'a declarat şi A. Ciura.

E drept, că faptele lor nu congruiază întocmai cu declaraţiile lor. Ne aducem aminte de declaraţia apărută în „Tribuna“, unde scriitorii au dat testimoniu aprobativ întregii ţinute a „Tribunii“, deci s'au identificat întru toate şi cu ţinuta ei politică, căci despre asta era vorba.—De altă parte, tot ei refuză hotărât de-a colabura la foaia partidului naţional.

Dar să zicem, că pasul acesta l'au făcut numai de dragul şi la insistenţa lui Goga. Trebuie deci să constatăm, că în cercul scriitorilor nu e lămurită încă pe deplin întrebarea amestecului sau neamestecului lor în afaceri politice.

Părerea mea şi a multora e, că pe terenul politic nu se pot ridica impedimente nici faţă de literaţi, precum deschisă-i calea tuturor celor cari au aptitudini şi înclinaţi politice.

E drept, că nu se poate admite nici un „extrawurst“ în favoarea scriitorilor.

Nu poate pretinde nimenea ca să ne închinăm numai decăt fie-cărui literat, care se îndură prea graţios de-a face câte-o excursiune pe potecile adese încurcate şi spinoase ale politice.

Pentru-că, dacă cine-va e mare scriitor, nu urmează să fie neapărat şi mare politician.

Din potrivă are mai multă dreptate G. Coşbuc când zice:

»Ori-ce poet ca rege-i prost
Dar ca poet e ori-ce rege
Un geniu cum nu a mai fost.«

*

Mai este apoi o considerantă. Anume eu susţin cu toată hotărârea, că până când scriitorii şi literaţii au teren vast şi neexploatat tocmai pe terenul literar-cultural, e păcat de moarte dacă cei puşini şi chemaţi pe cari i-a sărutat muza pe frunte, lasă înţelenite ogoarele culturale şi literaturii române şi răvnesc la gloriile ieftine şi schimbăcioase ale politice.

O. Goga a scris un întreg articol despre „Rostul scriitorilor în politică“, operând bine-înţeles şi aici cu armele caricaturei şi zeflemei deplasate.

Eu faţă de asta mă voi indeletnici niţel cu „Rostul scriitorilor în literatură“.

Nu voi să fac personalităţi. De aceea voi aminti numai per tangenţem faptul care a bătut multora la ochi, că d. e. la Asociaţiune toate ideile şi iniţiativele de natură culturală-literară de mare însemnătate, cum e ideea cea mai fericită a celor 10 broşuri şi unui călindar ce se dau membrilor ajutători, apoi chestia organizării culturale a sateilor noastre, emanează tot dela secretarul administrativ şi nu dela cel literar, care ar avea un vast teren de activitate în acest post frumos, în care l-a înălţat încrederea publică.

— „Eşti rămas de lume, d-le!“
î-mi va zice cutare tribunist înfocat.
„D'apoi cele două sezători literare

dela Sibiu şi dela Arad sunt nimica pentru d-ta?“

Voi răspunde şi la asta.

E de netăgăduit, că ideea solidarităţii şi întovăşirii scriitorilor de la noi cu cei de dincolo a fost o idee fericită. Foarte de mare preţ sunt şi sezătorile literare, ce se aranjează şi cu concursul scriitorilor de dincolo.

În tot binele este şi un rău, respective în cazul de faţă sunt îndată două rele.

E ştiut, că Sibiul şi Aradul sunt cele mai puternice două centre culturale româneşti.

În ambele centre pulsează viu viaţa culturală şi literară românească.

Durere însă, că pe lângă aceste două avem o sumedenie de alte centre, unde stăm rău de tot, tocmai din punct de vedere al culturii române.

Ei, nu-i bate la ochi ori cărui om nepreocupat, că domni literaţi au făcut un lucru aproape superflu, au dus buhe la Atena, când s'au pus să facă propagandă culturală tocmai în acele două centre, unde din punct de vedere al culturii şi mentalităţii române, sunt o mulţime de oameni cu capul mare?

Şi lucrul acesta l-au făcut în detrimentul acelor centre espuse şi străinate, cari tânjesc şi se pierd din lipsa de soare cultural românesc.

Noi nu avem nimic d-lor scriitori în privinţa mentalităţii bucureştene, în privinţa culturii puternice din regat. Ba din contră facem ca cei ce fac cură de soare: dacă razele binefăcătoare ale soarelui ne-au fript spaţele, ne întoarce şi faţa spre soare, ca întreaga noastră fiinţă s-o învâlească căldura şi lumina soarelui cultural de dincolo.

D-voastră însă lăsaţi să suferă

de nostalgii de soare tocmai pe cei ce au lipsă mai mare de el. D-voastră giugiuliţi pe fiul care n-a rătăcit, iar pe cel rătăcit, după a D-voastră părere, îl injuraţi şi batjocoriţi împunându-i sprâncene unguereşti.

Şi dacă aţi fi făcut lucrul acesta din lipsă numai de experienţă, sau din neprecugetare! Dar d-voastră, sau unii dintre d-voastră par a-l fi făcut intenţionat şi cu premeditare. Aici este al doilea rău.

D-voastră aţi preferit Sibiul şi Aradul, pentru că nu v-a fost atâta de biata cultură română, cât mai ales aţi voit să vă asiguraţi înainte aplauzele şi laudele celor de-o grupare cu d-voastră. Sau în cazul cel mai bun v-aţi lăsat exploataţi de vicleanul S. Bocu, care a folosit şi această manifestaţie curat culturală drept armă politică în privinţa adversarilor săi politici.

Vedeţi şi luaţi pildă dela d-nul Bănuş şi entuziasta d-sale trupă. El nu se uită, că oare în cutare centru sunt tribunişti, sau nu sunt, ci face un adevărat apostolat literar-cultural tocmai în ţinuturile cele mai priemejdite, aproape pierdute. Şi toate aceste, fără reclamă, fără foc bengalic, fără bancheturi garnisite cu laude reciproce.

Şi de încheiere încă un lucru. Sunt unele fapte, cari se fac bine în Bucureşti în cutare cafenea de bohemi, dar nici decum nu e conzult a le răspândi la noi în Ardeal. Sunt alte moravuri la noi şi alte sunt măsurile întru a judeca faptele.

E vorba de serbarea cam picantă, cunoscută sub numele »cultul amorului liber«, aranjată la „Impăratul Romanilor“ în Sibiu, când cu serbarea literaţilor.

Decăt o astfel de propagandă culturală mai bine nimic. Atât pentru orientare şi conformare în viitor.

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

In Maramureş.

— Schiţă de călătorie —

de C. I. Sânjoanu.

— Urmare. —

Drumul dela Cuhe înspre Bocicoel, merge aproape în linie dreaptă către răsărit. De aici era original acel Simeon, care avusese pretenziuni asupra întregului ţinut sau »keneziat«. Pe vremuri posesiunea lui Bogdan, la 2 Faur 1365 această moşie, dimpreună cu altele (Cuhe, Ieud, două Vişae, Moisei, Borşa şi ambele Sălişte, — una va fi fost de sigur Săcelul de astăzi) se dă celor 4 băieţi ai lui Sas-Vodă.¹⁾ La 1444 era un prediu părăsit (predium nostrum desertum in districtu Kohnya existens.²⁾

Spre nord dela Bocicoel, la mică depărtare aflăm, lângă râuleţul Vişău comuna Vişăul de jos (Alsóvizó) cu o populaţiune de 3500 suflete; mulţi Ovrei. La 24 Februarie 1463 acest sat a fost dăruit din partea regelui Matia, pentru anumite merite, voivodului Mihaiu din Dolha lui

Nicolae Pop şi lui Mandra Costa, de aici, din Vişăul de jos şi în sfârşit lui Nicolae din Dragoieşti.³⁾ În acelaşi an introduce apoi şi pe Ambrozie din Dolha într-o parte a acestei moşii.⁴⁾

Are şcoală şi biserică românească ca aproape toate comunele româneşti de pe aici. Biserica de lemn e scundă şi are clopotniţă separată, în forma bisericilor moldovene. De aici conduce pe Vişău în jos un drum separat peste Poiana, unde trece Tisa, la Sighet, împreunându-se aceasta la Poiana şi cu un alt drum care preste Körösmező duce la izvoarele Prutului, ducând durerile fraţilor »Moroşeni« până la celălalt ţarm, al cuntului şi al întunecului, ca un simbol trist de prefacere în praf şi pulvere ale tuturor visurilor de mărire ale aceluia »vodă bogdănesc«, carele săturase pe vremuri cu sânge duşman unele vijelioase ale bătrânului nostru prieten şi pe care acesta-l aşteaptă de atâta vreme cu dor şi drag şi cu credinţă neclingită!... Când oare va sosi »El«

„Solu sfânt, înfricoşatul crainic
„Izbăvitor durerilor trecute“?..

Cătră 1700 acest Vişău de jos era sediu protopopesc al »vlădiciei româneşti a Maramureşului«, căci la acelaşi săbor

ţinut la 17 Aprilie 1698 de episcopul dela Peri Iosif Stoica, unde ne-am întâlnit cu popa Gheorghe din Săcel, aflăm amintit la primul loc pe protopopul Grigorie din Vişăul de jos şi acesta asesor a săborului mare.⁵⁾ În biserica de aici se află un Apostolier vechiu, cu însemnări de pe la 1787.⁶⁾

Pe cursul Vişăului în sus întâlnim al doilea Vişău, Vişăul de mijloc cu o populaţiune de vre-o 1650 de suflete, dintre cari, foarte mulţi Ovrei. Pe teritoriul acestei comune se află o mică staţiune balneară, puţin cercetată, care are numele românesc »Valea Vinului«, în tocmai cum preste muntele Prislop o altă staţiune balneară, la Rodna vechie poartă acelaşi numire, într'un ţinut unde viţa de vie, din cauza climei nu aduce rod.

La săborul mare dela 1698 ia parte şi popa Ionaşcu din Vişăul de mijloc.⁷⁾

Cel mai mare dintre cele 3 Vişae e Vişăul de sus cu 7562 de locuitori, dintre cari aproape jumătate Ovrei; e sediu al acestui »eraş« al Vişăului. Are 2 biserici, — una romano-catolică pentru Nemţii veniţi aici pe vremuri de prin oraşele miniere ale comitatului Szepes (Zips), pen-

tru Tiptări, celălaltă greco-catolică română pentru cei 3000 de Români de aici, precum şi pentru cele vre-o 80 de familii greco-catolice rutene, cari înţeleg şi vorbesc bine limba românească.⁸⁾ Sinagoga se ridică măreaţă şi provocatoare în acest sat mare, cu aspect galiţian, jidovit şi împodobit cu toate podoabele celei mai greţoase necurăţenii.

Şcoala confesională are un singur învăţător pentru cei 500 de băieţi obligaţi a o cerceta; inteligenţa în frunte cu preotul se interesează prea puţin de înaintarea alor noştri. Şi cu toate acestea avem aici un primpretore român, carele să albă moşii până la 48.000 de jugăre, avem advocaţi şi judecători români!

Pe la 1770 erau aici 2 biserici, una mai veche, alta mai nouă; cea din urmă există şi astăzi, fiind reparată pe la 1840.⁹⁾ Biserica cea veche avea de hram pe maica Paraschiva, cea nouă pe stântul mucenic Dimitrie.

Satul următor, Moisei, pe vremuri a fost reşedinţa unui »keneziat«, asemenea celui dela Cuhe. Astăzi are cătră 2500 locuitori, dintre cari, aproape 1000 sunt Ovrei, celălaltă Români, cari au aici şi

¹⁾ Ibid p. 56.

²⁾ Ibid p. 326.

³⁾ Ibid p. 448.

⁴⁾ Ibid p. 464.

⁵⁾ Iorga N.: Scrişori şi inscripţii I. p. LI.

⁶⁾ Ibid II p. 203.

⁷⁾ Ibid I p. LI.

⁸⁾ N. Iorga: Neamul românesc în Ardeal şi Ţeara Ungurească. II. p.

⁹⁾ Ibid, p. 548.

Importul de vite din România în Austria. Clubul creștin-social a decis să intervie pe lângă deputații socialiști aleși la Viena, să ceară în Camera deschiderea graniței pentru aducerea de vite mari din România și Sârbia.

Frăția de arme între justiști și koșutiști. În onoarea lui Apponyi s'a dat alaltăeri un banchet, la care au luat parte toate partidele și fracțiunile opoziționale. Iusth apreciează într'un discurs mai lung meritele lui Apponyi, a zis între altele că în situația dată guvernul trebuie sau să dimisioneze sau să facă alegeri noi. Răspunsul lui Apponyi la discursul lui Iusth a cam surprins lumea. Ziarele îl comentează în sensul că partidul koșutihist nu simpatizează cu obstrucția justhiștilor. În același sens scrie și Kossuth în „Budapest“, dând o expresiune inoventă, că oare mijloacele de combatere ale opoziției aliate corespond țintei fixate sau nu.

Situația politică în Austria. Alaltăeri s'au întrunit șefii partidelor reprezentate în parlamentul austriac pentru a lua în desbatere proiectul privitor la banca austro-ungară, votat de camera ungară. După o desbatere mai lungă, majoritatea șefilor de partide au acceptat punctul de vedere al guvernului austriac de-a se vota în sesiunea actuală acest proiect.

Prezidentul parlamentului austriac. În ședința de ieri a Reichsrathului austriac a fost ales de prezident deputatul Dr. Sylvester, cu 387 de voturi din 429. Noul prezident este unul din fruntașii uniunii germane naționale.

Din Orient.

— Răscoala din Albania. — Rolul Muntenegrului. — Criza în Turcia. — Reîntoarcerea Șahului Perziei. — Rusia și Anglia.

Răscoala în Albania s'a renoit și e în toiul ei. Cu cât se apropie termenul prelungit, ce s'a fixat pentru capitularea Albanezilor, cu atât Albanezii, dar cu deosebire Malisorii sunt tot mai agitați și se dedau la răscoală. Seminția Malisorilor pretinde iertarea dăjdiilor pe un an, micșorarea contribuției pentru oi și dreptul de-a putea purta arme. Episcopul din Seredj se află la Podgorița și continuă tratativele cu Malisorii.

Intre aceste însă ciocnirile și luptele continuă. Mai de nou bandele albaneze au impresurat orașul Valona și voiesc a-l ocupa. Albanezii n'au încredere în guvern, iar de altă parte se crede, că ei sunt încurajați la răscoală contra Turciei, ajutați chiar, de — Muntenegru.

Rolul Muntenegrului în răscoală e foarte suspect. Opinia publică turcească e convinsă, că Muntenegru este în legătură cu Albanezii răsculați. De aceea o mare parte a populației și oficerimea, cer guvernului să declare războiul Muntenegrului.

Aceasta însă din partea Turciei ar fi cam greu. Cercurile decizătoare din Constantinopol știu, că declarând Turcia războiul Muntenegrului, toată peninsula Balcanică ar sprijini Muntenegru. S'ar răzcula toată Albania și ar declara războiul Turciei Bulgaria, Sârbia și Grecia. Iată pentru ce, după toată probabilitatea nu va fi războiul cu Muntenegru. N'ar permite aceasta nici diplomația europeană, care se teme de-o conflagrație în Orientul european, dar Turcia nu se poate încurca în război și din cauza crizei grave economice, prin care trece acum.

Criza economică-financiară în Turcia europeană și asiatică ia proporții mari. În Yemen răscoala Arabilor dăinuiește încă. Guvernul e silit să trimită trupe nouă și deja din primăvară a trebuit să cheme sub arme rezerviști. De prezent fac serviciu vre-o 40 mii de rezerviști, mai cu seamă din Anatolia (Asia mică), toți agricultori. Pământurile acestora sunt necultivate și astfel mizeria e mare. Dar în afară de aceasta producția nu este în proporție cu consumația. Bani sunt puțini și scumpetea e mare. Și guvernul e silit să ție sub arme, în Albania și Yemen, la 100 mii de oameni. În Constantinopol lumea e disperată. Prețul articilor de trai s'a urcat la dublu, iar venitele oamenilor sunt tot aceleași.

Guvernul stă neputincios în fața acestei situații. Toate venitele îi trebuiesc pentru armată și astfel nu poate da ajutor celor lipsiți. Cum se va sfârși criza, nu se știe, dar ea este una din cauzele principale, care reține Turcia dela începerea vre-unui război.

Pe când în Turcia situația nu este favorabilă, în altă țară din Orient, țară tot mohamedană, stările sunt mai triste. Este Perzia, în Asia. Fostul șah, *Mohamed Ali Mirza*, a fost detronat la 1908 pentru sentimentele lui anticonstituționale, despotice. Tronul s'a dat fiului său minor, iar țara e guvernată de un regent și minister responsabil. La detronare exșahul s'a obligat, că va sta în Rusia și nu va mai avea nici un amestec în afacerile Perziei. Șahul însă nu s'a ținut de cuvânt. Prin agenți ruși el a ținut legături neîntrerupte cu aderenții săi din Perzia, mai cu seamă cu turcomanii, cari i-au rămas credincioși.

Exșahul acum a aflat de potrivit momentul să-și reocupe tronul. Zilele

acestea s'a ivit pe neașteptate în Perzia exșahul. A debarcat pe malul mării Caspice și adunându-și cetele de credincioși, a luat drumul spre capitala Teheran.

Regentul și guvernul Perziei se vor opune din toate puterile exșahului. Sprijinul cel mare al guvernului este seminția Bachtiarilor, un popor viteaz, războinic și care trăiește mai mult din prădăciuni. Bachtiarii sunt vechi dușmani ai Șahului Mohamed Ali, pe când Turcomanii îl susțin. Intre aceste două popoare se va da lupta, dela reușita căreia atârna soarta exșahului. S'a trimis deja contra lui o trupă de Bachtiarii călări, iar în Teheran se concentrează mari trupe de Bachtiarii și chanul lor e decis la cea mai energică luptă contra exșahului.

În Perzia cele mai interesate puteri sunt Rusia și Anglia. Ce atitudine vor lua aceste puteri față de întreprinderea exșahului, nu se știe. În unele cercuri diplomatice se crede, că exșahul s'a hotărât la pasul ce l-a făcut, având în taină sprijinul Rusiei. Față de aceasta ministrul de externe al Rusiei declară, că nu a avut nici o cunoștință despre planurile lui Ali Mohamed și nu se va amesteca în afacerile interne ale Persiei, cât timp interesele supușilor ruși nu vor fi periclitate.

Guvernul Englierei n'a făcut încă nici o declarație.

La moment acțiunea exșahului se pare a avea șanse favorabile.

Mareșalul Nogi în Sinaia.

Dăm astăzi câteva amănunte despre vizita făcută de mareșalul Nogi la Sinaia.

Regele luase personal măsuri pentru o cât mai strălucită primire a ofițerilor japonezi. Suveranul a chemat acum câteva zile pe d-l colonel Petalla la castel și a aranjat programul primirii mareșalului ordonând ca distinsul ofițer japonez să fie primit cu onorurile ce se dau capetelor încoronate. S'a dispus ca batalionul de vânători să execute același program ca și cel executat acum câteva zile la însoțirea regală.

La sosirea mareșalului pe platou, trupele batalionului erau pregătite pentru revistă. Batalionul a dat onorul. Colonelul Petala a prezentat mareșalului Nogi raportul. Mareșalul a fost primit cu urale de cătră soldați. Apoi a trecut în revistă trupa. Când a ajuns în dreptul drapelului, mareșalul s'a oprit, a făcut front, a salutat drapelul și apoi a trecut înainte. Acest fel de a saluta drapelul a impresionat adânc trupele și publicul asistent.

Apoi a început executarea programului: S-au executat următoarele teme: 1) Școala de pluton executată de un pluton din compania II-a sub comanda d-lui sub-locot. Balaban. S-au făcut exerciții și în ordine de manevră și în ordine de luptă. Exercițiile au reușit admirabil.

În timpul în care s'a făcut școala de pluton, a sosit principele Ferdinand pe platoul cazărmei, dar trupele nu i-au dat onorul, căci prințul nu venise în calitate de generalisim, ci ca simplu particular purtând uniforma de serviciu. Apoi s'a produs școala de batalion sub comanda d-lui maior Jipa. S-au executat mișcări tactice și de luptă, cari au reușit foarte frumos. În timpul acestor mișcări, mareșalul Nogi, care urmărea de aproape exercițiile, s-a culcat jos la pământ, executând aceleași mișcări ca ale soldaților vânători

Mareșalul a cerut apoi să se execute și mișcări în ordine strânsă. S-au executat și aceste mișcări, spre deplina satisfacție a mareșalului. S'a făcut apoi scrimă cu arma de cătră trupele companiei I de de sub comanda d-lui căpitan Nicolau. În timpul când se executau aceste exerciții, trupele companiei I de sub comanda d-lui căpitan Anastasiu, au executat semnalizarea, transmitând prin semnalele cu stegulețe următoarea telegramă:

Comandantul batalionului S de vânători cătră generalul de armată conte Nogi.

„Batalionul S vânători, care face garda de onoare a M. S. Regelui la Sinaia, salută cu admirație pe eroul dela Port-Arthur și pe întreaga misiune a bravei armate japoneze“.

Comandant al batalionului colonel Petalla.

A urmat apoi defilarea și vizitarea localului cazărmei. Prima vizită au făcut-o sufragerii unde domnea o curățenie exemplară. I-s'a dat mareșalului Nogi să guste din hrana trupei. Ciorba a găsit-o excelentă. A vizitat apoi localurile companiilor unde de asemeni domnea pretutindeni o curățenie perfectă.

În vremea aceasta, în curte, corul batalionului format din 98 soldați a executat mai multe coruri cari au avut o reușită desăvârșită. Mareșalul a cerut dirigentului corului, d-l locot. Dimitrie Constantinescu, ca corul să execute „Cântecul Reginei“, care este opera muzicală a acestui diriginte. Corul s'a executat. Bucata muzicală a plăcut foarte mult și a impresionat adânc pe mareșal care a zis:

— Sunt militar bătrân, dar nici odată n'am auzit un astfel de cor ostășesc atât de perfect.

Mareșalul a felicitat apoi pe dirigintele corului, d-l locot. Constantinescu, pentru răbdarea ce a avut de a organiza un cor așa de numărös și pentru talentul cu care a compus „Cântecul Reginei“. Mareșalul l'a felicitat din toată inima pe d-l colonel Petalla, spunându-i, că această oră petrecută în mijlocul batalionului îi va fi neștearsă în memorie și că telegrama pe care a primit-o o va păstra ca pe un tezaur scump.

În trăsurile regale, la oarele 11 și jumătate, oaspeții au plecat la castelul Peleș, unde câte-va saloane au fost aranjate în stil japonez.

biserică și școală. Casele, de-alungul drumului mare sunt ocupate de Ovrei; ai noștri, ca și la Borșa, au fost împinși cătră margini ori prin văile înguste ale munților din împrejurim, pe coaste răpoase și prețioase, pe cari acești Români năcăjiți sunt siliți să le suie și să le scoabe cu primejduirea vieții lor și a bieltelor animale ce le-au mai rămas pe alocuri.

Și Moiseii sunt una dintre comunele dăruite la 1365 fiilor lui Sas-Vodă, fiind deci mai înainte posesiune a Bogdăneștilor. La 16 Iunie 1450 apoi se introduc în această posesiune, *Mihail*, fecior al voivodului din Dolha, astăzi ruteană, un alt *Mihail*, fiu al unui Bogdan, un *Ambrozie*, fiu al lui Stanislav, *Ioan*, fiul părcălabului George, *Mihail Orda* și *George Peterman* din Sien. Acest *Peterman* va fi fost de sigur, nu un străin, ci unul din ai noștri. *Petru fiul lui Man*, vre-un strămoș al acelei familii *Man*, care în veacul al XIX-lea a dat și un comite-suprem român acestui comitat. Se vede că amintiri ocupaseră această moșie pe nedreptul, ori pe baza unor documente false, căci deja după 3 ani, la 20 Iunie 1453, *Ioan Huniada*, contele dela Bistrița, dăruiește în-

tregul «keneziat al Moiseilor» mai multor membrii ai familiilor *Grad* și *Vlad* din Săliște⁵⁾. Schimbarea aceasta de stăpâni a provocat multe hărțuiri și se vede, că cele 2 partide contrare au purtat între sine un proces mai lung. După-ce fură ascultați mai mulți nobili și vecini, la 12 ani după împroprietărirea celor din Săliște, la 5 Noemvre 1365 regele Matia recunoaște dreptul de proprietate al lui *Ambrozie*, eredele lui *Mihail* din Dolha și demandă comiților țării Maramurășului, lui *Ladislav Mare* (*Ladislav Magnus*) și *Simeon Bizo* de a-l reintroduce în posesiunea Moiseilor, ceia-ce se și întâmplă⁶⁾. La 1468 însă moșia trece iarăși, între mai mulți alții și asupra unui membru al familiei *Vlad* din Săliște și anume asupra lui *Ioan*, de astădată cu drept de moștenire⁷⁾. Cele 2 moșii, a lui *Ioan Vlad* și soții pe de o parte și a lui *Ambrozie din Dolha* de altă parte, erau cu totul separate. La 25 Ianuarie 1480, «*Slecko fiul lui Nan*», originar din Vișăul de sus, care-le avea aici posesiuni mari de munți și pământ, dăruiește aceluiaș *Ioan Vlad* din Săliște, precum și altui nobil săliștean, *Ioan Iuga* din dragoste frățească («*ob sincerum fraternalem amorem*»), jumătate

din posesiunea sa de aici, dimpreună cu munții *Vălcănescu*, *Cher*, *Lucăceasa* și jumătate din muntele *Sciol*, la ambii în părți egale⁸⁾.

Mănăstirea Moiseiului e situată nu departe de comuna politică. La 15 Decemvre 1637 un preot din Moisei cu numele *Dimitrie Pop*, episcopos graecae sectae fu sfințit, poate în Moldova, de episcopul și așa, congregația generală a comitatului îi recunoaște de atare, și îi permite de a funcționa ca episcop; după 2 ani însă fu caterisit din partea episcopului de la Muncaci, *Vasile Tarasovici*⁹⁾. El, ca episcop românesc al Maramurășului, nu rezida la Peri, lângă stavropighia cu hranul sfântului arhanghel *Mihail*, sus lângă cele 3 Apșe, ci la mănăstirea de aici, din satul Moisei, unde mai înainte fusese simplu preot. Poate că mănăstirea de la Peri să fi fost pe vremea aceea deja în ruine¹⁾. După aproape 100 de ani, arhimandritul acestei mănăstiri, *Dosoftei Teodorovici* arhimandrit și administrator episcopiei Maramurășului era un administrator carele sfințea preoții nu numai

pentru Maramurăș, ci și pentru Ardeal²⁾ era deci adevărat episcop, ori cel puțin avea puterea unui adevărat episcop. Această mănăstire era mitoc al mănăstirii dela Putna a viteazului voivod ce ne spune pe la 1758 și egumenul putnean *Calistrat* despre această «o sfântă mănăstioară ce se află la *Moisei*, căria-i este hramul asemenea ca și la mai sus numita mănăstirea noastră, pe care dând-o ctitorii au numit-o să fie mitoc sfintei măn(ă)stiri Putni».

La îmbinarea Vișăului cu *Borșa*, carea isvorăște la poalele Pietrosului ca și *Bistrița aurie*, — *Bistrița* Bucovinenilor și Moldovenilor, aflăm ultimul sat maramurășan în partea aceasta de hotar cu Austria, *Borșa*. Are vre-o 6500 locuitori, dintre cari, până la 2000, Ovrei; ceilalți Români uniți, împărțiți în 2 parohii, având fiecare parohie câte o școală și câte o biserică separată. Casele alor noștri sunt cucuțate pe coaste prăvălitate, ori prin văile îndepărtate ale acestei comune ce are teritor de 82.000 de jugăre catas-trale, cu păduri estinse ale primpretorelui dela Vișău.

La 1365 Borșa ajunge în posesiunea fiilor lui Sas-Vodă³⁾. O parte a moșiei

⁵⁾ Mihályi: O. C. p. 345—347.

⁶⁾ Ibid, p. 337.

⁷⁾ Ibid, p. 369—370.

⁸⁾ Ibid, p. 471—472.

⁹⁾ Ibid, p. 489.

¹⁾ Ibid, p. 594.

²⁾ Bunea A.: Vechile episcopii Românești... Blaj, 1903 p. 83.

³⁾ Iorga N.: Scrieri și inscripții I. p. XLIX.

⁴⁾ Ibid I. p. LIII.

⁵⁾ Mihályi: O. C. p. 56.

100 de ani dela răpirea Basarabiei.

Anul viitor se vor împlini o sută de ani de când Rusia a răpit din corpul țării Moldovei provincia Basarabia. Pentru noi Români nu e o aniversare plăcută, bine înțeles: pentru Rusia însă e un prilej de serbări jubilarie atât la Petersburg cât și la Kișinău și mai în toate orașele rusificate din Basarabia. Se zice, că se va înălța o statuă mareșalului Suvaroff, care, fie zis în paranteze, n'a luat Basarabia de la noi prin arme. Dar cum au pierdut Românii acest petic de pământ? Napoleon I. după pacea dela Tilsit, voină a se căsători cu sora împăratului Alexandru I al Rusiei, a oferit imperiului Moscovit Principatele Dunărene, adică Moldova și Țara Românească. Împăratul Alexandru opunându-se la căsătoria surorii sale cu Napoleon, pe care îl credea din popor, Napoleon a rețes darul ce'l oferise Rusiei și chiar spune într-o scrisoare, care azi e un document istoric, că se miră că Rusia n'a ocupat imediat Principatele Române, după pacea de la Tilsit.

În acel document Napoleon vorbește în termeni nepoliticoși de Rusia. Aceasta nu era nimic, dar el a mobilizat marea armată, ca să pornească la Moscova. Rusia, care tot nu uitase cadoul lui Napoleon, s'a mulțumit atunci, la aflarea știrii de invazia franceză, să anexeze Basarabia. Anexarea s'a făcut iute și Țarul Alexandru a trimis o scrisoare de mulțumire mareșalului, care a prezidat la încorporarea la Rusia a județelor românești. În această scrisoare-document, Țarul Alexandru, care, după cum spun toți, era un idealist, mulțumește mareșalului că a lipit Basarabia de Rusia și e încântat în sufletul său că și această provincie e fericită de acum înainte.

De atunci, în Basarabia s'au făcut neconținute eforturi pentru rusificare.

Zeci de mii de țărani Români au fost trimiși pentru a nu se mai înapoia cu căruțele încărcate cu proviant prin Caucaz. Totuși poporul Român, dacă și-a pierdut puțin accentul, nu și-a pierdut limba nici obiceiurile românești și e mândru și acum când poate spune că e Român.

D. T.

ȘTIRI.

— 9 Iulie v.

Reprezentanța orașului Brașov va ține Miercuri în 26 l. c. n. o ședință ordinară. La ordinea zilei sunt 24 puncte, între care și alegerea unui custode la oficiul de amanetare al orașului.

În atențiunea d-lor învățători. În înțelesul art. de lege XXVII din 1907, învățătorii, cari au ajutor dela stat, în fiecare an până la finea lui August trebuie să înainteze insp. reg. de școale un conspect detaliat al materialului de învățământ.

Borșa să fi fost din moși-strămoși (>in cuius pacifico dominio progenitores suos ab antiquo praestitisse...<) în posesiunea familiei unui *Holhko* din Vișău, fi căruiu anume: *Nan, Nicolae, Sandrinus* (Alexandru?), *Danciu* și *Luca* capătă sub acest titlu de ereditate o nouă diplomă de donațiune din partea regelui Ladislau V la 12 Maiu 1456⁴⁾. La 1473 Borșenii protestează împreună cu Românii din alte mai multe sate maramureșene împotriva introducerii cu forța a lui *Nicolae Drăgffy* în posesiunea unei moșii aici, pe baza mandatului curiei regești, datat la 13 Martie a aceluiaș an⁵⁾.

Preotul de pe la 1635—1640 era dușman neîmpăcat al fostului său coleg din învecinatul Moisei, episcopul Românilor din Maramureș *Dimătrie Pop* și poate din invidie să fi pășit împotriva dânsului acuzându-l forurilor supreme comitateneze cu *tradare*⁶⁾ și luptând din răspuțeri pentru instituirea altui vlădică românesc, de alt neam decât al nostru, al ruteanului *Vasile Tarasovici* dela Muncaci.

Între căpitani celui din urmă principe ardelean, *Francisc Rákóczy II* era și *Lupu Șandru*, strănepot îndepărtat al lui

⁴⁾ Ibid 382—383.

⁵⁾ Ibid p. 517—519.

⁶⁾ *Iorga N.*: Scrisori și inscripții...I. p. XLIX.

În scopul de a avea o împărțire de material unitară din cele 5 obiecte de învățământ, ce pretinde legea a le trata conform planului ministerial, subscribul — la însărcinarea mai multor învățători din comitatul Brașov — am întocmit o împărțire de material pe săptămâni, în conformitate cu planul ministerial și acomodat referințelor școalelor noastre cu limba de propunere română. Pentru a mă putea orienta încâtva asupra numărului ce ar trebui să tipăresc, rog pe acei domni colegi, cari ar dori să aibă numita împărțire de material în schimbul prețului de 4 cor., a mă aviza prin o carte postală. Broșura va fi terminată până la finea lui August n. Ananie Boldor dir. și inv. Feketehalom.

Tinerimea română din Hunedoara invită la petrecerea de vară ce o aranjază cu concursul muzicii militare a regimentului de infanterie Nr. 64 din Orăștie Duminecă, în 30 Iulie st. n. 1911 în pavilionul de vară a hotelului »Fabrica de fier« cu privilegiul ținării adunării generale a despărțământului VIII Deva a »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român«. Venitul curat se va folosi pentru scopuri de binefacere. În pauză se va juca »Călușerul« și »Bătuta«. Dămele sunt rugate să se prezinte în costume naționale.

O nouă agentură postală se va deschide cu 1 Aug. n. în comuna *Vurpăr* din comitatul Sibiiului.

Pentru falsificarea laptelui a fost pedepsită săsoaica *Maria Hiesch* din Șuramare cu 200 cor. sau 10 zile arest.

Holera. Alaltăeri s-a produs în Petersburg primul caz mortal de holera.

După știri din Constantinopol cinci cazuri de holera au fost constatate în lagărul generalului *Kasim pașa*.

Ancheta a stabilit, că holera a fost adusă la Marsilia de o fetiță de 12 ani, de la care s-au molipsit alte 3 persoane.

Din Triest se anunță, că copilul *Victor Mariani*, dovedit bolnav de holera, a căpătat-o dela niște lucrători din Sicilia, de curând sosiți de acolo și cari au stat în casa, în care trăia acest copil.

După știri din Newyork s-au mai constatat 5 cazuri de holera. Comisiunea pentru supravegherea imigrărilor va cere parlamentului să interzică imigrările până se va sfârși epidemia de holera.

Milioane fumate. Direcțiunea centrală a regiei tutunurilor reg. ung. publică statistica cantităților de tutun fumate, în care se constată, că în restimpul dela 1 Ian. până la 1 Iunie a. c. statul a încasat din vânzarea tutunului și a diverselor țigarete suma considerabilă de 59, 153,804 cor. față de cor. 57,332,905 din același timp a anului trecut. Rezultă deci o creștere de aproape 2 milioane coroane față de anul trecut.

Nou avocat român în Budapesta. După cum aflăm d-nul *Dr. Liviu Lința* avocat, s-a stabilit în Budapesta, unde și-a deschis cancelaria advocațională. VIII Hunyadi utca 15.

Tradarea dinastiei Braganza. După știri din Lisabona, făcând perchezitiile la palatul regal, autoritățile republicane au găsit o lădiță cu scrisori cifrate. Desfăcân-

du-le s-a constatat că conțin corespondența dinastiei Braganza cu familia regală engleză. Dinastia Braganza prevedea sfârșitul ei în Portugalia și spre a se putea menține pe tron, a promis Angliei mai multe din coloniile portugheze din Africa în schimbul ajutorului împotriva republicanilor.

Cea mai scumpă pălărie de dame. Ziarele franceze aduc știrea, că cea mai scumpă pălărie de dame, în preț de 4800 franci, a trecut zilele trecute în proprietatea unei principese (?) române cu numele *Mihăescu*. Pălăria a fost confecționată în atelierul cunoscutului fabricant de pălării *Lewes*. Pălăria e lucrată din paiu negru de Tagal și garnisită cu un decor splendid de pene rare.

Local de întâlnire pentru Românii din Brașov este restaurantul *Suciu*, aflător în cel mai frumos loc al Brașovului, pe promenada de jos, lângă stațiunea tramvaiului. Aviz Românilor călători prin Brașov.

Restaurantul *Suciu* are o bucătărie excelentă și beuturile cele mai bune și cu prețuri ieftine.

Concerte militare. Deseară va cânta în grădina otelului »*Coroana*« muzica militară. Intrarea liberă. Mâncări și beuturi escelente.

Mâne, Duminecă, dela orele 6—10 seara, va cânta în grădina dela »*Generteverein*« de pe bulevardul *Rudolf* în caz de timp favorabil muzica militară.

Aviz amatorilor de fotografie. Aparat de fotografie pentru salon și voiaj recunoscut ca escelente, aparat moment portative neîntrecute precum și toate articolele necesare la fotografie, se capătă la firma, *A. Moll k. u. k. Hof-lieferant, Wien Ia Tuchlauben 9*. Manufactura fotografică fondată 1854 La cerere se trimite catalog ilustrat cu prețuri.

Din despărțăminte »Asociațiunii«.

— Convocare. —

Desp. Deve.

On. membrii ai despărțământului VIII Deva, al »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român,« precum și toți binevoitorii și sprijinitorii culturii poporului nostru sunt poțiti să ia parte la adunarea, care se va ține la 30 Iulie n. 1911, oarele 11 a. m. în biserica gr. or. română din Hunedoara cu următoarea ordine de zi:

1. Deschiderea adunării.
2. Raportul comitetului.
3. Alegerea: a) comisiei cenzurătoare și b) pentru câștigarea de membrii noi și încasarea taxelor.
4. Raportul comisiilor esmise.
5. Disertațiuni.
6. Alegerea comitetului.
7. Alegerea a 2 membri pentru reprezentarea despărțământului la adunarea jubilară din Blaj.
8. Eventuale propuneri.

Pentru comitet:

Dr. Virgil Olariu mp. Nicolae Macrea mp.
director. secretar.

Serbări culturale în Oradea-mare.

Învățătorii gr. cat. rom. din dieceza *Orăzii-mari* invită la concertul lor împreunat cu dans, ce se va ține Duminecă la 6 August n. în Terebești (Kraszaaterebes) comit. Sătmăr, cu ocaziunea adunării generale a inv. gr. cat. rom. din archidiaconatul părților Sătmărene. Venitul curat e destinat pentru fondul Reuniunii.

Programa zilei: La oarele 8 dimineața Liturghie solemnă cu asistență, după misă ședința Reuniunii. La 1 oară banchet. (La banchet taxa de persoană 3 cor.)

Programa concertului: 1) »Doinitorii români« de A. Popoviciu, cor. 2) »Monolog« predat de * * * 3) »Andaluza« de I. Vidu cu acompaniare de pian esec. de d-șoara *Valeria Sălăgian*. 4) »Doina« de *Brediceanu*, cântată de G. Pataki cu acomp. de pian de d-șoara *Valeria Sălăgian*. 5) »Țiganca«, predată de d-șoara *Mariți Nuțiu* și *Ioan Magyar*. 6) »Dorul Ardeleanului« cor. 7. »Dulci cântări sburați« duet de *Küchen*, predat de d-nii *Michail Szilágyi* și *Ioan Magyar*. 8) »Perorare« de G. Pataki. 9) Cânt acompaniat cu țimbală de d-șoara *Mariți Nuțiu*. 10) »Marșul lui Tudor« de A. Popoviciu. cor. 11) Tablouri viu.

Notă: Cei-ce voiesc a participa la banchet, să se anunțe la d-l *Ioachim Gergar*, preot în Terebești.

Patroana petrecerei doamna: *Aurelia Pop n. Nuțiu*.

Comitetul aranjator: *Alexa Pop*, preș. de onoare. *Ioachim Gergar*, *Ioan Mihalca*, preș. activi. *Aurel Mureșan*, *Ioan Muth*, vice-prezidenți. *Georgiu Pteancu*, *Ioan Rațiu*, *cassari*. *Nichita Cirtiu*, *Ioan Magyar*, controlori. *G. Ardelean*, secretar. *Victor Ciurdar*, *Demetriu Alunar*, *Ioan Torsan*, *Paul Szilágyi*, maiordomi.

Bibliografie.

Au apărut »Patru cântece românești pentru voce și piano« de *Ion V. Borgovan*, apreciatul nostru colaborator muzical. Se află de vânzare la librăria *Mureșianu*. Preț 3 cor. și 20 b.

ULTIME ȘTIRI.

Timișoara, 22 Iulie. Eri după prânz s'a simțit un cutremur la Sântandraș. Turnul bisericii s'a prăbușit, probabil din cauza cutremurului. Populațiunea este înspăimântată.

Viena, 22 Iulie. E mult mai sigur, că puterile nu vor da Munte-negrului nici o însărcinare de a interveni între Turcia și Albanezi, de oare-ce chestia albaneză este o chestie internă a Turciei.

Cetinge, 22 Iulie. Regele *Nichita* a declarat, că nu poate expulza pe albanezi din Muntenegru, de oare-ce aceasta este în contradicție cu spiritul de ospitalitate al slavilor.

Londra, 22 Iulie. Guvernul Engliteriei a cerut deslușiri de la guvernul rusesc, că pentru ce nu respectă convenția de la 1909, care s'a subscris când cu detronarea exșahului Persiei.

Teheran, 22 Iulie. Guvernul Perziei face mari pregătiri contra exșahului. Se pot aștepta lupte sângeroase.

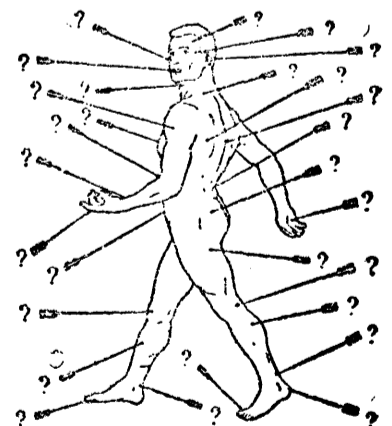
Petersburg, 22 Iulie. Ziarele locale află, că guvernul turc a dat de urmele unei vaste conspirații, pusă la cale de către șefii vechiului partid conservator. Sediile principale ale conspiratorilor se află la Constantinopol, în Albania și în Siria. După descoperirea conspirației au fost arestați 7 cunoscuți deputați conservatori din Constantinopol și Adrianopol.

Guvernul consideră această conspirație ca atât de gravă încât a orânduit să se mobilizeze câteva corpuri de armată.

Proprietară:

Văd. *Elena Dr. Aurel Mureșianu*.
Redactor resp. *Ioan Spudercu*.

Te doare ceva?

I. Elsafluid a lui *Feller* de tot excelent după experiența multora, alinător de dureri, slăbiciuni vindecă șoldina, reuma, nervositate, junghieri, influență, dureri de cap, dinți, mijloc, paralizie, slăbiciune de ochi, migremă și alte multe boale. Elsafluid a lui *Feller* se aplică cu succes și contra răgușelii, catar, dureri de piept și gât, răceala din cauza curentului. Veritabil numai dacă pe sticlă se află numele »Feller«. 12 sticle mici, 6 duple sau 2 special costă 5 coroane franco.

II. Mii de oameni folosesc cu succes contra durerii de stomac, sgărciuri, lipsă de poftă de mâncare, vomitură, greață, răgăială, constipație, hemoroide, »Pilule purgative Rhabarber-Elsa a lui *Feller*, 6 cutii franco 4 cor.

A se feri de imitație. Adresa scrisă curat *E. V. Feller, Hofapotheke in Stubica* (Zentrale N. 122 Agrămer komitat.) (1191,1—80.)

Stabilimentul băilor Eforiei

Strada Băilor Nr. 1 și Strada Prundului Nr. 4.

Deschiderea băii de vară.

Se aduce la cunoștințe p. t. Publicului, că

basinele băii de vară (in liber)

cu apă din apeductul orașenesc, încălzită cu abor, s'au deschis **Miercuri în 5 Iulie n. 1911** și rămân deschise în fiecare zi dela **6 oare** dimineața până la **7 oare** seara și auume:

1. Basinele mici separate pentru domni și dame, toată ziua.
2. Basinele de înotat în fiecare zi dela **6—8 oare a. m. pentru domni**; dela **8—11 oare a. m. pentru dame** și dela **11 oare a. m. incolo** iarăși pentru domni.

Eforia școlară.

„Deganin“ contra gândacilor

Bucură-te doamnă dragă. că incurând nu vei mai avea gândeci (șvabi) în bucătărie, căci firma românească:

F. A. Degan, din Fiume

(Postafiók Nr. 163 a inventat un prav nou, „Deganin“ care e cel mai bun și pe toți li omoară.

Costă 1 kgr. 3 coroane. Mai puțin ca un 1/2 kgr. nu se trimite. Porto costă 72 fil., iar banii se trimit înainte (anticipative) la firma sus numită.

Dacă comanzi 4 kgr. de cafea, atunci cere și 1 kgr. „Deganin“. căci 5 kgr. se trimit franco.

În Fiume toți vorbesc de pravul „Deganin“, căci l'au probat cu mare rezultat.

Cere gratis și preț curent românesc pentru cafea bună!!

„Deganin“ cea mai nouă invenție.

„Deganin“ cu mare efect.

Publicațiune.

Pentru liferarea de **350 de stâneni de lemne de fag** pe seama subsemnatei Eforii școlare, se publică prin aceasta concurs, cu termen până la **31 Iulie stil nou 1911.**

Ofertele se vor adresa către Eforia școlară. —

Brașov în 13 Iulie 1911.

Eforia școlarelor centrale
gr. or. rom. Brașov.

1—5

Avis.

Se primesc imediat **2 ucenici** la măcelăria d-lui Vasile Oltean, măcelar, Brașov târgul Cailor Nr. 12.

Publicațiune

Pentru demolarea caselor din Strada Prundului Nr. 39 și 41 dimpreună cu toate supraedificatele, ce se află în aceste curți și pentru căraturul mo'ozului și curățirea completă a locului se escrie licitațiune cu oferte închise.

Ofertele au să se înainteze subsemnatei Eforii școlare până cel mai târziu în **17/30 Iulie 1911 la 10 care a. m.**

Brașov, în 2/15 Iulie 1911.

Eforia școlarelor centrale gr. or. române din Brașov.

Avis

Se primesc imediat **2 calfe pentru lucru militar și 2 pentru civil**, cu praxă în streinătate de cel puțin 4—5 ani, în atelierul croitoriei D-lui G. Szöcs în Brașov.

Sz. 1073/910

izöi

Hirdetmény

Zernest község egy ujonnan építendő vágohid felépítése vállalatba adatik a község irodájában 1911 évi augusztus hó 7 én d e. 10 orakor tartandó nyilvános árlejtésen.

Kikiáltási ár 8102 kor. 32 fill. melynek 10% — a bánatpenzül leteendő.

Az árlejtés szóbeli; írásbeli ajánlatok nem vétetnek tekintetbe.

A részletes feltételek a községi irodában a hivatalos árak alatt megtekinthetők.

Zernest 1911 julius hó 20 án.

A községi elöljáróság.

Voda Iános Neculae Jinga
jegyző közs. biro.

!! Frate lordane !!

Azi ne întâlnim

la

Restaurant
la Promenadă

SUCIU

unde se

află cullăă escelentă, beuturi bune, servit amabil, pe lângă prețuri convenabile abonament lunar, local frumos pentru conveniri sociale:— nuntă, banchet, jourfixe etc.

TIPARUL TIPOGRAFIEI A. MUREȘIANU, BRAȘOV.

Recomandăm cetitorilor ziarului nostru, Magazinul de haine și Confecțiuni de dame

I. ASCHER

Brașov, Strada Inului Nr. 26.

unde pot cumpăra de superioritate constatată **haine** pentru bărbați, băeți și copii, asemenea și pentru dame și fetițe: **Jachete, Costume de dame, Foi, Halaturi, Bluze, Jupoaie etc.**

Comande cu posta se efectuează complet cu **rambursă.**

Când se comandă, notați lățimea peptului, culoarea stofii și cam cu ce preț.

1148,7—100

Pentru ce nu convine se dau banii îndărăt.

? De unde ?

să ne procurăm hainele pentru vară?

Numai la

GEORGE SZÖCS,

croitor român, în magazinul de croitorie modernă de bărbați dați comanda

(în Brașov Str. Mihail Weisz Nr. 10.)

(în casele proprii)

dacă doriți a vă îmbrăca elegant și ieftin.

La mine în prăvălie se găsesc stofele cele mai bune de lână englezească și fabricate în țară și cea mai mare parte din acestea pot vinde sub prețul original. — Pentru croială bună garantez.

Binevoți a da o comandă de probă la mine, folosindu-vă de toate avantajile sus zise. Vvăzându-vă cu plăcere rămân cu stimă

GEORGE SZÖCS,

1440.1—10.

croitorde modă bărbătească și mi litară.

Prafurile-Seidlitz ale lui MOLL

Veritabile numai dacă fiecare cutiă este provădută cu marca de apărare a lui A. MOLL și cu subscrisura sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicoase la stomac și pân tece, în contra căreilor și acrelei la stomac, conștiințelor cronice, suferinței de ficat, congestiunii de sânge, haemorrhoidelor și a celor mai diferite bôle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce creșce mereu de mai multe decenii încoace. — Prețul unei cutii originale sigilate Corone 2— Falsificațiile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabil numai dacă fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat), alină durerile de goidină și reumatism și a altor urmări de recéală. —

Prețul unei cutii originale plumbate cor. 2.—

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și Dame, fabricat după metoda cel mai nou, pentru cultivarea ațională a peleii, cu deosebire pentru copii și adulți. — Prețul unei bucăți cor. —40 b

Cinc ș bucăți cor. 1.80

Fie-care bucată de săpun, pentru copii este provădută cu marca de apărare A. Moll. — Trimiterea principală prin Farmacistul A. MOLL Wien, I. Tuchlauben 9 c. și reg. furnisör al curții imperiale.

— Comande din provincia se efectuează șilule prin rambursă postală. —

La depozite se se cëră anumit preparatele provădute cu iscalitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

eposit în Brașov: Victor Eoth, farmacist.